

LIPSKÁ CHARTA o udržitelných evropských městech

LIPSKÁ CHARTA o udržitelných evropských městech je dokument členských států vypracovaný za široké a transparentní účasti evropských zainteresovaných subjektů. Ministři členských států odpovědní za městský rozvoj, vědomi si úkolů a možností různých historicky, hospodářsky, sociálně a environmentálně odlišných prostředí evropských měst, se dohodli na společných principech a strategiích politiky urbánního rozvoje. Ministři se hlásí k tomu, že budou podporovat rozvoj integrovaných strategií městského rozvoje a tomu odpovídajících způsobů řízení pro jejich implementaci a za tím účelem vytvoří veškeré nezbytné rámce na národní úrovni.

Tímto prohlašujeme:

1. My, ministři odpovědní za rozvoj měst v členských státech Evropské unie, považujeme evropská města, která se vyvíjela v průběhu dějin, za hodnotné a nenahraditelné ekonomické, sociální a kulturní statky.
2. Naším cílem je ochrana, posílení a podpora našich měst. Proto podporujeme Strategii udržitelného rozvoje EU, která je založena na Lillském akčním programu, Urban acquis a Bristolské dohodě. Při tom je nutno současně a rovnocenně vyváženým způsobem zohledňovat všechny tři dimenze udržitelného rozvoje, tj. hospodářská prosperita, sociální rovnováha a životní prostředí stejně jako institucionální kapacita
3. Naše města mají jedinečnou kulturní a architektonickou hodnotu/kvalitu, značný sociální potenciál a výborné možnosti co se týče hospodářského rozvoje. Jsou centry znalostí a zdroji růstu a inovací. Současně v našich městech nalézáme demografické problémy, sociální nerovnost, vyloučení a ekologické problémy. Z dlouhodobého hlediska tak nemohou města plnit svoji funkci motorů sociálního pokroku a hospodářského růstu, jak jsou vnímána z pohledu Lisabonské strategie, nepodaří-li se zároveň zachovat sociální rovnováhu jak uvnitř měst, tak mezi jednotlivými městy, zachovat kulturní rozmanitost a dosahovat vysoké úrovně urbanistických, architektonických a environmentálních řešení.
4. Stále více potřebujeme integrované strategie a koordinované aktivity všech zainteresovaných osob a institucí zapojených do procesu rozvoje města, které přesahují hranice jednotlivých měst a obcí. Všechny úrovně správy a řízení – místní, regionální, evropská – mají patřičnou odpovědnost za budoucnost měst. Aby byla tato víceúrovňová správa skutečně efektivní, musíme zlepšit koordinaci oborových/odvětvových strategií a nalézt nový smysl pro odpovědnost za politiku integrovaného rozvoje měst. Je potřeba lépe koordinovat politiky mezi místní, regionální, národní a evropskou úrovní. Musíme také zajistit, aby ti, kdo pracují na zajišťování těchto politik na všech úrovních, získávali obecné a mezioborové znalosti a dovednosti potřebné k vytváření udržitelných měst a společenství.
5. V této souvislosti velmi vítáme stanoviska a doporučení v Územní agendě Evropské unie, Evropské Chartě „Síť vitálních měst“ a další sdělení komise: „Politiky soudržnosti a města: přínos měst a aglomerací k růstu a zaměstnanosti

doporučení v rámci regionů“. Dále uznáváme Aalborg Commitments jako cenného přínosu ke strategickým a koordinovaným akcím na místní úrovni.

6. Doporučujeme:

7. aby se v urbánním rozvoji rozšířilo využívání integrovaných přístupů k rozvoji měst.

8.

Z našeho hlediska znamená pojem integrovaná politika urbánního rozvoje současné zvážení oprávněných zájmů v oblasti rozvoje měst. Příprava a zavedení integrované politiky urbánního rozvoje je proces, v němž dochází ke koordinaci klíčových oblastí urbánní politiky, zapojení sektorů, zainteresovaných subjektů a veřejnosti a k rozhodování o budoucím rozvoji z hlediska území, obsahu a času. Integrovaná politika urbánního rozvoje je klíčovou podmínkou pro zavedení Evropské strategie udržitelného rozvoje. Její zavedení je úkolem s Evropskou dimenzí, při zohlednění místních podmínek a přihlédnutí k principu subsidiarity.

9. Sladění zájmů, ke kterému dochází politika integrovaného rozvoje měst, tvoří životaschopnou základnu pro vytvoření konsensu mezi státem, regiony, městy, občany a podnikatelským sektorem (hospodářskými aktéry). Sdílením znalostí a finančních zdrojů se zvýší efektivita nedostatkových veřejných zdrojů. Veřejné a soukromé investice by měly být navzájem lépe koordinovány. Integrovaný rozvoj měst zapojuje aktéry vně veřejné správy, a to umožňuje, aby občané hráli aktivní roli a podíleli se na vytváření dobrého prostředí ve svém bezprostředním okolí. Současně by taková opatření mohla zvýšit jistotu plánování investic.

10. Doporučujeme, aby se Evropská města pokusila o vytvoření integrovaných konceptů/programů/plánů rozvoje měst jako celku. Takové implementačně orientované nástroje by měly:

11. popsat silné a slabé stránky města a městských částí a čtvrtí založených na situační analýze.

12. definovat konsistentní rozvojové cíle pro urbánní oblasti a vytvořit vizi pro svoje město,

13. koordinovat plány a strategie (policies) pro různé části měst a sektorové strategie a technické plány městských částí a postarat se, aby plánované investice napomáhaly vyváženému rozvoji části města,

14. soustředit a koordinovat využití prostředků soukromými i veřejnými aktéry z hlediska území,

15. koordinovat mezi lokální úrovní a úrovní přesahující do regionu (city–regional) a zapojit občany a jejich zástupce, kteří mohou napomoci formovat budoucí hospodářskou a ekologickou kvalitu území. To zahrnuje posílení koordinace rozvoje velkých měst a jejich okolí. Musíme se přestat dívat na otázky politiky urbánního rozvoje a rozhodování izolovaně. Naše města by se měla stát pilíři rozvoje městského spádového regionu a převzít odpovědnost za územní soudržnost. Za tímto účelem by se města měla více zapojit do vzájemné

komunikace v rámci evropských struktur. Pouze za těchto podmínek se může podařit realizovat partnerství mezi velkými městy a venkovskými oblastmi mezi malými, středními a velkými městy a metropolitními regiony.

- 16.** Integrované politiky rozvoje měst nám dávají k dispozici soubor nástrojů, které již prokázaly jejich hodnotu v mnoha evropských městech při zavádění moderních efektivních forem veřejné správy založených na kooperaci a jsou neodmyslitelné při posilování konkurenceschopnosti evropských měst. Zajišťují předvídatovou koordinaci osídlení, hospodářského rozvoje a zohledňují dopady stárnutí a migračních trendů a podmínky dané energetickou politikou.
- 17.** Pro posílení konkurenceschopnosti Evropských měst považujeme z hlediska integrovaného rozvoje měst za klíčové

18. Vytváření a zajištění vysoce kvalitního veřejného prostoru

- 19.** Kvalita veřejných prostranství, městské kulturní krajiny a architektonický a urbanistický rozvoj hrají důležitou roli při vytváření životních podmínek městského obyvatelstva. Tyto „měkké“ lokalizační faktory mají pozitivní vliv na rozvoj podnikání v oblasti znalostní ekonomiky, na přilákání kvalifikované a kreativní pracovní síly a na cestovní ruch. Proto se musí zintenzivnit vzájemné působení architektury, plánování infrastruktury a urbanistického projektování, s cílem vytvořit atraktivní užitkově orientované území a aby byl dosažen vysoký standard stavební kultury. Jako udržitelná strategie se zvláště osvědčila strategie kombinovaného pracovního, vzdělávacího, residenčního a rekreačního využití městského území. Avšak stavební kultura nemůže zůstat omezena na veřejné prostory, i když je zřejmé, že je město nebo stát může silně ovlivnit – stavební kultura je potřebou celého města i jeho okolí. Proto je také nezbytné přihlížet k udržení kulturního dědictví zachováním historických budov, jejich urbanistické a architektonické hodnoty.

- 20.** Vytvoření a zajištění funkčního městského prostoru a infrastruktury je úkol, který se musí řešit ve spolupráci se státem a (regionálními) místními samosprávami, ale také s občany a s podnikatelským sektorem.

21. Modernizace infrastrukturních sítí a zlepšení energetické účinnosti

- 22.** Udržitelný, dostupný a cenově přijatelný systém městské dopravy, včetně řízení dopravy a zavádění systémů integrované dopravy, „zavádění moderních systémů městské dopravy, sítí cest a chodníků pro pěší a cyklostezek, může tak významně přispět ke kvalitě života stejně jako přispět ke zvýšení kvality lokality samé a jejího životního prostředí. Udržitelný systém dopravy ve městě musí být sladěn s požadavky na využití území pro bydlení, s ohledy na ochranu životního prostředí a na veřejné prostranství.

- 23.** Musí být včas zlepšována kvalita technické infrastruktury, zejména zásobování vodou, čištění odpadních vod a další systémy a přizpůsobována měnícím se potřebám a budoucím standardům kvality života ve městě.

- 24.** Města musejí přispívat k zajišťování a zvyšování kvality života svých obyvatel a zvyšování své atraktivity jako lokality vhodné pro podnikání s využitím vyspělých

informačních a komunikačních technologií v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, sociálních, zdravotních služeb, bezpečnosti a eGovernmentu

- 25.** Energetická účinnost stávajících a nových budov, hospodárné využití přírodních zdrojů a ekonomická efektivita provozu jsou klíčové podmínky udržitelnosti městských technických služeb a dopravní infrastruktury. Důležitým předpokladem efektivního využití zdrojů je kompaktní vývoj sídelní struktury, jehož lze dosáhnout dobrým územním plánováním a zabráněním další suburbanizaci (rozdutí města do šířky). Znamená to silnou vůli v otázkách využití pozemků a kontrolu spekulací. Optimalizované a účinné sítě infrastruktury a energeticky účinné budovy sníží náklady podnikatelů i rezidentů.
- 26.** Naše města se musí přizpůsobit hrozbě, která pramení z globální změny klimatu. Správně navržený a naplánovaný rozvoj měst může zajistit růst při nízké spotřebě fosilních paliv, zlepšit kvalitu životního prostředí a snížit emise uhlíku. Těchto cílů mohou města docílit prostřednictvím inovačních opatření omezujících spotřebu energie, která ve svém důsledku napomohou rozvoji nového průmyslu a podnikání s nízkou závislostí na fosilních palivech.

27. Proaktivní, inovativní a vzdělávací politika

- 28.** Města/velká města jsou středisky vzdělanosti, ve kterých se tvoří a předávají poznatky. Schopnost optimálně využít vzdělanostního potenciálu města je závislá na kvalitě předškolního a školního vzdělání, na možnostech získávat v rámci vzdělávacího systému a rovněž sociálních a kulturních struktur a systému celoživotního vzdělávání takovou kvalifikaci, která odpovídá nabídce pracovních míst, ve vynikajících universitních a neuniversitních výzkumných ústavech, přenášení poznatků mezi průmyslovou, podnikatelskou a akademickou sférou.
- 29.** Integrovaný rozvoj měst může přispět ke zlepšení těchto faktorů např. tím, že zprostředkuje kontakt mezi zainteresovanými aktéry, podpoří sítě a zoptimalizuje lokální organizační struktury. Integrovaný přístup k rozvoji měst podporuje sociální a interkulturní dialog.
- 30.** Integrované strategie městského rozvoje a městský rozvoj založený na spolupráci a dobré správě a řízení může přispět účelnému využití potenciálu evropských měst zvláště vzhledem ke konkurenceschopnosti a růstu, stejně jako snižování disparit v rámci a mezi městskými zónami. Poskytují občanům příležitost ke společenské a demokratické participaci.
- 31. Je nutno věnovat zvláštní pozornost deprivovaným/upadajícím čtvrtím, kde dochází k sociálnímu vyloučení.**
- 32.** V rámci jednoho města se mohou vyskytovat značné rozdíly v hospodářských a sociálních příležitostech občanů v jednotlivých městských částech, jakož i k závažným rozdílům v kvalitě životního prostředí. Navíc sociální rozdíly a rozdíly v tempu hospodářského růstu se dále prohlubují, což přispívá k destabilizaci měst. Proto je bezpečnost také důležitou oblastí působení politiky integrovaného urbánního rozvoje.

33. Naším cílem musí být to, abychom obyvatelům (znevýhodněných) městských částí, i městských částí ohrožených fyzickým chátráním a sociálním vyloučením, nebo jsou znevýhodněni, ať v hospodářském či sociálním ohledu, ale taky z hlediska ekologie a estetiky urbánního prostředí, uměli nabídnout nové perspektivy a podporu a včetně preventivních opatření. Potřebujeme aktivní zapojení místních obyvatel a lepší dialog mezi představiteli, rezidenty a ekonomickými aktéry za účelem nalezení optimálního řešení pro každou takovou upadající část města.
34. V této souvislosti považujeme za klíčové, aby v upadajících městských čtvrtích intervence probíhaly v rámci celoměstské integrované strategie městského rozvoje.
- 35. Zavádění strategií pro dosažení vyššího standardu urbanistických řešení a kvality stavebně technických složek městského prostředí**
36. Hospodářská aktivita a investice, na straně jedné, a vysoce kvalitní urbánní struktury, zdravé životní prostředí, urbanistické řešení a moderní a účinná infrastruktura na straně druhé, jsou vzájemně těsně provázány. Z tohoto důvodu je též nezbytné zlepšovat stávající stavby v upadajících městských čtvrtích s ohledem na estetickou kvalitu, fyzický stav a energetickou účinnost. Zlepšení standardu bydlení v novostavbách a panelových domech má v EU největší potenciál pro zvýšení energetické účinnosti a tak přizpůsobení klimatickým změnám. Vysoce kvalitní architektura a kvalitní projektování veřejných prostranství a také zdravé a cenově dostupné bydlení může posílit identifikaci obyvatel s částí města ve které bydlí a zvýšit tak jejich atraktivitu pro mladé i seniory.
37. Aby byla posílena udržitelnost investic do zvyšování kvality městské výstavby musí být zakotvena v dlouhodobé rozvojové strategii, která zahrnuje mimo jiné vyvolané investice (follow-up investments) jak ve veřejném tak v soukromém sektoru.
- 38. Posílení municipální ekonomiky a municipální politiky zaměstnanosti**
39. Opatření s cílem zabezpečit hospodářskou stabilizaci upadajících městských čtvrtích/částech musí využít existující hospodářský potenciál (hospodářské síly). Je zapotřebí cílená aktivní politika zaměstnanosti a hospodářská politika, odpovídající na potřeby jednotlivých městských čtvrtí/zón. Cílem je vytvořit a udržet pracovní místa a usnadnit start nového podnikání. K tomuto zlepšení lze využít možností zaměstnávání a vzdělávání v etnicky orientovaných segmentech podnikání (ethnic economy).
40. Úkolem Evropské unie, členských států a měst je vytvoření lepších podmínek a nástrojů, které posílí místní ekonomiku a zvýší šance získat práci.
- 41. Proaktivní vzdělávací politika pro děti a mládež**
42. Klíčovým východiskem ke zlepšení situace v upadajících městských částech je kvalitnější vzdělávání a další profesní vzdělávání ve spojení s aktivizační politikou zaměřenou na děti a mládež.
43. Vzhledem k tomu je nutno poskytnout více příležitostí ke vzdělávání a zavádění speciálních vzdělávacích programů, popř. je koncipovat tak, aby lépe navazovaly

na potřeby a handicapu dětí a mládeže, která bydlí v těchto čtvrtích. (odpovídaly poplávce). Prostřednictvím strategií zaměřených na děti a mládež, jež budou přizpůsobeny sociálnímu prostředí, ve kterém žijí, musíme přispět ke zvýšení šancí mladých lidí a dětí žijících v upadajících částech města, zapojit je aktivně do života společnosti a realizovat jejich ambice a zajistit rovné příležitosti z dlouhodobého hlediska.

44. Podpora cenově dostupná/sociálně únosná a efektivní městská doprava

45. Mnoho upadajících městských čtvrtí je současně zatíženo břemenem špatného dopravního spojení, které omezuje hodnotu určité oblasti jako místa k životu a bydlení. Rozvoj systému efektivní a cenově dostupné veřejné dopravy bude v souladu s právem obyvatel na mobilitu a dostupnost.

46. Aby se vyřešil tento problém při plánování rozvoje a řízení městské dopravy tak se v těchto oblastech musí se stále více dbát na snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí a organizovat veřejnou dopravu způsobem, který bude lépe integrovat tyto čtvrti do měst i do širšího regionálního spádového území. To vyžaduje účinný systém veřejné dopravy (MHD) a odpovídající síť cest pro pěší a cyklostezek.

47. Čím lépe se nám podaří upadající městské části ekonomicky stabilizovat, sociálně integrovat a zvýšit kvalitu výstavby a estetickou kvalitu dopravní infrastruktury, tím větší bude šance, že naše města zůstanou dlouhodobě místy společenského pokroku, růstu a inovací.

48. Zdůrazňujeme, že:

49. k tomu, aby města mohla odpovědně plnit svoji roli na lokální úrovni, potřebují dostatek prostoru k akci. Potřebujeme lepší koordinaci mezi politikami a iniciativami EU, které se týkají urbánní dimenze a požadujeme, aby byla na evropské úrovni posuzována legislativa z hlediska jejich dopadů bezprostředních dopadů (v nejbližší budoucnosti) za účelem dosažení harmonického a udržitelného „sustainable“ rozvoje měst, a to v rámci existujících institucionálních vazeb a správních postupů zejména z ekonomického a finančního hlediska. Přitom by měly být využity teoretické znalosti a praktické zkušenosti měst.

50. Koncepce urbánní politiky musí být realizována na národní úrovni a z národní úrovně by měly též vycházet pobídky pro inovativní řešení, a stejně i ze všech ostatních úrovní. V oblasti rozvoje měst potřebujeme soutěž o nejlepší myšlenky a nástroje.

51. Naše města potřebují zdravou a dlouhodobě předvídatelnou finanční základnu, která poskytuje stabilitu. Proto musí strukturální fondy nadále tvořit nedílnou součást podpory z veřejných zdrojů založené na integrovaných programech rozvoje města. Využití těchto fondů by mělo být úzce zaměřeno zejména na existující problémy i potenciál a zohledňovat příležitosti a problémy jednotlivých členských zemí. Pokud tomu tak ještě není, orgány místní správy a samosprávy by si měly zajistit odborníky a vytvořit si schopnost realizovat integrované strategie urbánního rozvoje.

- 52.** Nové iniciativy JESSICA a JEREMIE, které podporují vytváření městských rozvojových fondů a fondů pro MSP s využitím nástrojů finančního engineeringu jako pákového efektu pro využití soukromého kapitálu. Při implementaci integrovaných strategií urbánního rozvoje skýtají nadějně možnosti pro zvyšování efektivity běžně dostupných národních a evropských finančních zdrojů.
- 53.** Na národní úrovni je třeba, aby resortní ministerstva zřetelněji respektovala důležitost měst při plnění národních, regionálních a lokálních cílů a význam dopadu svých politik. Usilí různých resortních ministerstev, zabývajících se otázkami rozvoje měst, musí být lépe propojené a integrované, aby si navzájem poskytovala přidanou hodnotu a bylo dosaženo lepších výsledků, než by bylo dosaženo součtem dílčích výsledků (tzv. synergický efekt).
- 54.** Zdůrazňujeme význam systematické a strukturované výměny zkušeností a znalostí v oblasti udržitelného městského rozvoje. Evropská platforma je fórem pro intenzivnější využití výměny zkušeností a předpokladem podpory aktérů zapojených do urbánního rozvoje na všech úrovních a ve všech sektorech. Chceme pokračovat v podpoře a zintenzivnit výměnu znalostí a zkušeností mezi politiky, praktiky a odborníky na místní, regionální, národní a evropské úrovni za účelem posílení městské dimenze Strategie udržitelného rozvoje EU, Lisabonské strategie a Evropské strategie zaměstnanosti.
- 55.** Do budoucna hledíme s důvěrou.
- 56.** Evropa potřebuje silná města a regiony.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

PŘÍLOHA K TISKOVÉ ZPRÁVĚ

K Lipské chartě o udržitelných evropských městech

Lipská charta je politický dokument, politický závazek, kterým ministři deklarují svou podporu principům a přístupům a připravenost je zavádět do politické praxe ve svých zemích. V dvouletých intervalech jednotlivé státy připravují zprávy o tom, jakým způsobem, do jaké míry a s jakými úspěchy Chartu naplňují.

Je třeba uvítat iniciativu se kterou přichází Německé předsednictví EU. Je završením diskusí na mnoha konferencích o osvědčených přístupech a metodách, které vedou reálně k **udržitelnému rozvoji měst ve všech jejich aspektech - ekonomických, sociálních a ekologických.**

Co je to udržitelné město definovali jednoduše a výstižně Britové v závěrech z Bristolu – obsažených v tzv. „Bristolské dohodě“ (přijaté na neformální konferenci ministrů na sklonku minulého roku). „Udržitelné město/sídlo (sustainable community) je místo, kde lidé chtějí žít a pracovat v současnosti i v budoucnu.“ Filosofie je taková, že jen když lidé naleznou ve městech šance pro sebe a pro své děti, je možno využít obrovského růstového potenciálu, který vysoká koncentrace lidského potenciálu a dalších výrobních faktorů nabízí.

Na potenciál měst upozornila také revidovaná Lisabonská strategie – koncentrace všech aktivit ve městech z nich dělá póly rozvoje regionů a „**motory hospodářského růstu, inovací a kvalitních pracovních míst**“.

Kvalita života ve městech je klíčová a důležitá pro osobní rozvoj jejich obyvatel. Nicméně nelze zaměňovat příčinu a důsledek. Také po Lipskou Chartu je charakteristické, že se problematika udržitelného rozvoje měst pojednává zejména z pohledu vyspělých západních zemí E15, které musí čelit obrovským problémům, nahromaděným v některých částech největších evropských měst. To je

pochopitelné, protože problémy chudinských čtvrtí, ve kterých se soustředí přistěhovalci a lidé s nejmenšími šancemi a nejmenšími příjmy jsou jedním z nejobtížněji řešitelných problémů dneška. Sídelní struktura a vývoj v nových státech EU -10 jsou odlišné a liší se i aktuální situace a potřeby. Proto jsme se snažili do textu prosadit i naše přístupy a zkušenosti zejména v oblasti regenerace panelových sídlišť, které mají zabránit degradaci a zdevastování a naopak udržet zdravou demografickou a sociální skladbu a příznivé prostředí. Přes tyto rozdíly lze najít mnoho společného, kde lze čerpat ze zkušeností toho druhého. **Jedním z těchto společných jmenovatelů je nutnost integrovaného a celostního přístupu k rozvoji měst.**

Právě v nejnepříznivějších západních městech přispěla globalizace k tomu, že se nejhlubší sociální rozdíly a s tím spojené negativní jevy, vysoká nezaměstnanost a kriminalita koncentrují právě v největších městech. Náprava je pak mnohem nákladnější a vyžaduje koncentrované úsilí, které by přerušilo začarovaný kruh sociálního vyloučení. Stojí to obrovské prostředky jak ze soukromých, tak z veřejných zdrojů a soustředěné a promyšlené úsilí mnoha partnerů. Ukazuje se, že jen takové integrované strategie přinášejí ovoce, nové šance a dávají obyvatelům upadajících čtvrtí novou naději na společenské uplatnění a důstojný život.

Německé předsednictví se netají tím, že jedním z hlavních témat Lipské Charty jsou právě nástroje a přístupy, které se zaměřují na efektivní řešení pro krizové čtvrti velkých západních měst.

V bývalých komunistických státech, které se teprve nedávno staly členskými státy EU se ještě stále vyrovnávají minulosti a nutností transformace celého hospodářství na tržní ekonomiku. Současně působí na restrukturalizaci tlaky globalizace a nutnost orientace na moderní znalostní ekonomiku, která by byla schopna přispět k dosažení cílů Lisabonské strategie. Charakteristická je i dlouhodobě zanedbaná základní infrastruktura zejména v dopravě a v oblasti bydlení.

Česká republika se snažila již před vstupem do EU čelit problémům, které procesy restrukturalizace vyvolávají a vytvořila vlastní nástroje urbánní politiky. Včasné intervence do zanedbaných a upadajících čtvrtí, zejména do revitalizace a celkové zlepšení prostředí panelových sídlišť. Je potřeba těchto zkušeností využít i v rámci EU. Pokud by nečinily nové členské státy správné kroky

ny, zakrátko by čelily stejným problémům jako západní státy a nedokázaly by negativnímu vývoji zabránit. Je nutno přerušit co nejdříve spirálu fyzické degradace, sociálního úpadku a vysoké kriminality. Na těchto panelových sídlištích, která pochází z 70 a 80 let minulého století bydlí přes 30% obyvatel ČR. Sociální struktura je zde stále sociálně i příjmově diverzifikovaná. Pouze když dokážeme zabránit jejich dalšímu chátrání a vylepšíme celkové životní podmínky, zajistíme kvalitní služby, vytvoříme šance pro rozvoj podnikání a udržíme dobrou kvalitu škol, udržíme současně i tuto příznivou skladbu obyvatel.

Příspěvkem České republiky a dalších nových členských zemí E 10 k Lipské Chartě by mohla být orientace na budoucnost. Je nutno předjímat negativní jevy, které nastávají vlivem globalizace a snažit se je předvídat a předcházet jim.

Přínosem Německého předsednictví je i poznatek, že nestačí soustředit „integrované“ úsilí na regeneraci vymezeného území, které se nachází v krizové situaci. Mohlo by dojít k pouze k přestěhování problémů, spolu s obyvateli, do jiné části města. V tom plně podporujeme a souhlasím s tím, že nelze nazírat na problém jedné čtvrti bez souvislosti s rozvojovým konceptem celého města. Společně s partnery ze Slovenska, Maďarska a dalších nových členských zemí jsme nejdříve konstatovali příliš úzké zaměření na krizové čtvrti, tedy na problematiku tak, jak je pocíťována ve starých členských zemích. Zejména v oblasti regenerace bydlení – bytové politiky nesouhlasíme s úzkým pohledem, který ji omezuje jen na tzv. sociální bydlení.

Vedle řešení palčivých problémů deprivovaných čtvrtí ve velkých západních městech, které vyžadují naléhavé řešení, je třeba se stále více obracet do budoucnosti. Je třeba hledat příčiny procesů, které k tomu vedly a připravovat opatření, která by dokázala negativní vývoj odvrátit - nebo včasnými zásahy zabránit jejich prohlubování - promýšlet dlouhodobé strategie pro vytváření a udržení příznivé demografické, ekonomické a ekologické situace v evropských městech a na to zaměřit i mezinárodní výměnu zkušeností.

Udržitelná strategie rozvoje měst by se měla stále více orientovat na prevenci negativních jevů, jejichž řešení bývá mnohem komplikovanější a především nákladnější.